

Черненко Аліна Ігорівна

Педагогічний стаж: 9 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст першої категорії.

Освіта: Запорізький національний університет, 2013 рік.

Педагогічна ідея:

«Формування внутрішньо позитивної мотивації навчально-пізнавальної діяльності учнів засобами формувального оцінювання»

*Педагогічне кредо: «Усі наші задуми,
усі пошуки і побудови перетворюються на порох,
якщо немає в учнів бажання вчитися»
(В.Сухомлинський)*

Сьогодні ми все частіше спостерігаємо, як пропадає у дітей бажання вчитися. Від батьків ми чуємо фрази: «не хоче вчитися», «міг би прекрасно навчатися, а бажання немає». Виникає проблема, що в учня не сформувалася потреба в знаннях, зникає інтерес до навчання.

Формування мотивації в учнів до навчально-пізнавальної діяльності є однією з головних проблем освіти.

У середніх класах вплив такого мотиву втрачає свою актуальність. На перший план виходить прагнення бути кращим або хоча б не гіршим за інших. Але знову ж таки - не всі хочуть бути такими.

В старших класах рівень мотивації трохи піднімається, оскільки спрацьовує професійно-ціннісний мотив, коли учень стоїть на етапі вибору професії, яка забезпечить у майбутньому його життєдіяльність.

Сучасний педагог, дбаючи про організацію і керівництво пізнавальним процесом, має цілеспрямовано працювати над формуванням в учнів внутрішньої мотивації.

У формуванні мотивів навчання важливу роль відіграє і оцінка. Вона може бути словесною, підкріплена балами, яка характеризує навчальну діяльність учня. Кожна оцінка на уроці в тій чи іншій мірі є збудником до дії і має стимулюючу силу. Але з оцінюванням треба бути дуже обережним, підхід учительський повинен бути тонким, толерантним, щоб не ранили дитину, враховуючи її вікові та індивідуальні особливості. Оцінка не повинна бути моральним батоном, яким постійно залякують дитину батьки і деякі вчителі. Формування мотиваційного компоненту найбільш вдалим є за допомогою формувального оцінювання.

Найбільша цінність формувального оцінювання – можливість учням відчувати власну відповідальність за своє навчання, що безпосередньо впливатиме на якість їхніх результатів.

Суть формувального оцінювання – дати учневі зворотний зв'язок та можливість відрефлексувати, чому не вдалось виконати завдання, що потрібно надолужити. При такому оцінюванні вчителів рекомендують залишати коментарі для учня – над чим працювати, чому учень припускається помилки, де хиба у логіці розв'язання задачі тощо.

На уроках правознавства найчастіше мотивацію навчальної діяльності реалізую за допомогою таких прийомів та форм роботи:

- створення проблемної ситуації, для розв'язання якої потрібно засвоїти нове (цей прийом можна використовувати під час проведення круглих столів чи дебатів, наприклад, «Смертна кара в Україні», «Захист прав споживачів в Україні». Іноді для розв'язання правової проблеми організовую правознавчі «дуелі», де кожен з учнів має право висловити власну позицію і позицію команди);
- бесіда про зв'язок навчального матеріалу з реаліями життя, розкриття його практичного значення (це може бути розв'язання правової задачі з наведенням прикладів із особистого життя чи життя сім'ї);
- робота з епіграфом уроку (афоризми, цитати з правознавства тощо);
- різні види рольових ігор (інсценізація, діалоги, урок-суд, урок-конференція тощо).
- організація зустрічі з представниками правничих професій (юристом, нотаріусом, суддею, поліцейським, що впливає на профорієнтацію учнів старшої ланки).

Учні старшої ланки на уроках правознавства повинні розуміти сутність вивченої проблеми та правильність розуміння понять. З досвіду роботи, вважаю найефективнішими є завдання на взаємооцінювання:

1) перевірка домашнього чи виконаного на уроці завдання за заздалегідь розробленими критеріями оцінювання, які вчитель може створити самостійно, розробити спільно з учнями або учні розробляють їх самостійно;

2) перегляд виконаного завдання однокласником та надання коментаря відповідно до стратегії 3 – 2 – 1 (3 позитивних моменти, 2 уточнюючих запитання та 1 ідея для покращення).

Коли учні опанували прийоми взаємооцінювання, я починаю впроваджувати самооцінювання. Самооцінка – вагомий інструмент підтримки самостійності учнів та їх незалежності від впливу вчителів. Учень, оцінюючи свою діяльність, завжди звертає увагу на роботу інших учнів та може оцінити себе, тому найкращі методи самооцінювання на мою думку є такими:

1) Самооцінювання у груповій роботі. Учень коментує свій внесок у роботу в команді та спільну роботу над результатами діяльності.

2) Опитувальний лист.

3) Есе. Пропоную дітям написати есе, в якому вони у вільному стилі записують свої думки. Це можуть бути думки про перебіг навчальної справи, найбільш ефективні прийоми, використані на уроці, нові важливі думки. Це дає

можливість визначити емоційний стан, рівень задоволеності та безперешкодного висловлення думок.

Серед прийомів самооцінювання у своїй практиці використовую такі:

1) Емоджи або «SMS вчителю». Учні заповнюють роздрукований робочий аркуш (або онлайн), окресливши один із запропонованих емоджи. Наприклад, щасливе обличчя – «Я вмію», «Я задоволений своєю роботою», думаюче обличчя – «Я не все розумію», «Можна працювати краще», засмучений смайлик – «Мені потрібні додаткові роз'яснення», «Незадоволення своєю роботою на уроці».

2) Селфі. Якщо вже учні так прив'язані до своїх телефонів, то я дозволяю їм використати гаджет як інструмент самооцінки. Пропоную показати таку емоцію, яка б відображала, як вони почуваються на уроці, чи все зрозуміли, чи ще мають якісь питання. Усі селфі, що надіслані мені, виводжу на екран і надаю кожному 10 секунд пояснити своє фото. Далі вирішую, чи потрібне повторення, чи можна давати нову тему.

3) Padlet або Jambord. Це один із найпопулярніших сервісів для створення онлайн просторів співпраці та взаємодії. На онлайн дошках я розміщую завдання, які спільно виконують учні, поширюю навчальну інформацію, збираю ідеї для проектів та обговорень. На онлайн дошках Padlet організовую мозкові штурми, узагальнюю та систематизую знання, тут залишаю окремі дописи, нотатки, файли, посилання, а також діти можуть коментувати та оцінювати свої роботи.

4) «Привітання очима». Вчитель пропонує учням привітатися без слів.

5) «Депутат». Вчитель пропонує учням за одну хвилину переконати співрозмовника в тому, що вивчення цієї теми є необхідним.

6) «Дорожні знаки». Цей прийом можна використовувати на всіх етапах уроку. Протягом уроку примітки у вигляді дорожніх знаків робляться в тих місцях, де все вдалося, де виникли труднощі чи взагалі не можна було впоратися самотійно. А можна використовувати в кінці уроку в якості рефлексії.

7) Таблиця для самотійного оцінювання. На урок підбираю 12 завдань зі зростаючим ступенем складності. Після їх виконання учням пропоную самотійно оцінити свою роботу на уроці, а дані занести у таблицю.

Різноманітні прийоми, методи стимулювання емоційних реакцій учнів у ході уроку, взаємооцінювання та самооцінювання значною мірою сприяють більш повному включенню учнів у пізнавальний процес та його активізації. Емоції, що їх переживають учні, сприяють переходу знань у переконання, інформація стає власною, і учень позитивно до неї ставиться. Зникає фактор знайомості, коли матеріал, що вивчається, знайомий учням і не викликає інтересу до новизни. Зникає фактор звикання, який виникає, коли навчальний матеріал викладається в одній і тій самій логічній стереотипній послідовності.

У результаті застосування методів емоційного впливу на учнів у процесі викладання нового матеріалу виникає реакція очікування, позитивний стан, виробляється позитивна установка на навчання.

Відеореюме: немає покликання на відеореюме